

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 246/2024-56

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a zo sudcov Ladislava Duditřa (sudca spravodajca) a Miroslava Duriřa v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o.**, Zámocká 5, Bratislava, zastúpenej advokátkou JUDr. Petrou Rumanovou, Zámocká 5, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžz/1/2017 z 27. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžz/1/2017 z 27. júla 2023 **b o l o p o r u ř e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.
2. Uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžz/1/2017 z 27. júla 2023 **z r u ř u j e a v e c v r a c i a** Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
3. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **959,24 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), práva na súkromie vrátane práva

na ochranu osobných údajov podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, čl. 7 a čl. 8 ods. 1, 2 a 3 charty, práva na ochranu osobných údajov pred neoprávneným zhromažďovaním a iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 47 charty, ktoré garantujú právo na účinný prostriedok nápravy, a práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 48 ods. 1 charty uznesením najvyššieho správneho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie, vec vrátiť najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie a priznať jej trovy konania.

2. Uznesením ústavného súdu č. k. IV ÚS 246/2024-35 z 15. mája 2024 bola ústavná sťažnosť sťažovateľky prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti, príloh k nej priložených a pripojeného súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľka ako žalobkyňa podala proti žalovanému Kriminálnemu úradu finančnej správy žalobu o ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

4. Sťažovateľka tvrdila, že žalovaný podľa zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „colný zákon“) vyžadoval od bánk súčinnosť spočívajúcu v podaní kompletných správ o sťažovateľke, a to najmä výpisov z jej bankových účtov (všetkých kreditných debetných informácií) s uvedením, kto má prístup k elektronickému bankovníctvu, či má sťažovateľka zriadenú bezpečnostnú schránku, s akými cennými papiermi obchoduje, prehľad transakcií na kreditných a debetných kartách a ďalší okruh informácií za obdobie od jej vzniku. Tieto úkony žalovaný nepožadoval vykonať v rámci trestného konania, ale ako orgán štátnej správy na základe colného zákona. Sťažovateľka sa mala 7. januára 2014 oboznámiť so zvukovou nahrávkou, v ktorej pracovník žalovaného redaktorovi RTVS uviedol, že navrhovateľ je „*podozrivý zo spáchania colného deliktu*“. Opísané konanie považovala sťažovateľka za nezákonný zásah orgánu verejnej správy.

5. Podľa sťažovateľky orgány finančnej správy zneužili inštitút výzvy na predloženie listín podľa § 25 Daňového poriadku bez toho, aby sa viedlo konanie, v ktorom by to bolo možné žiadať. Keďže orgány finančnej správy boli neúspešné so svojimi predchádzajúcimi úkonmi, zneužívajú ďalšie svoje oprávnenie, a to žiadať informácie podliehajúce bankovému tajomstvu o sťažovateľke, v presvedčení, že o existencii týchto úkonov sa sťažovateľka nedozvie a nebude ich môcť napádať v súdnom konaní. Uvedenému mal nasvedčovať aj postup žalovaného orgánu verejnej správy, ktorým sťažovateľke nechcel sprístupniť spis, ktorý sa jej mal týkať.

6. Okrem existencie nezákonného zásahu boli podľa sťažovateľky splnené aj ďalšie podmienky na vyhovenie jej žalobe vzhľadom na to, že (i) zásah nie je rozhodnutím, (ii) bol zameraný alebo vykonaný proti fyzickej osobe alebo právnickej osobe, (iii) dôsledky tohto zásahu trvajú alebo hrozí opakovanie a (iv) sťažovateľka vyčerpala opravné prostriedky podľa osobitného predpisu (colný zákon), ktorý neustanovuje žiaden druh opravného prostriedku, ktorý by efektívne umožnil odstránenie nezákonného zásahu, a (v) návrh bol podaný v lehote do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka, keď k zásahu došlo (sťažovateľka uviedla, že sa o žiadosti informácií od bánk a šírení informácií, že je podozrivá zo spáchania colného deliktu, dozvedela 7. januára 2014 a žalovaný jej nesprístupnil spis 8. januára 2014).

7. Sťažovateľka v žalobe navrhla vydať rozhodnutie s týmto petitom:

„1. Súd zakazuje žalovanému orgánu verejnej správy Kriminálnemu úradu finančnej správy žiadať informácie o navrhovateľovi od bánk.

2. Súd ukladá žalovanému orgánu verejnej správy Kriminálnemu úradu finančnej správy zničiť všetky informácie o navrhovateľovi získané od bánk, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Súd ukladá žalovanému orgánu verejnej správy Kriminálnemu úradu finančnej správy písomne oznámiť všetkým subjektom, ktorým poskytol informácie získané od bánk o navrhovateľovi, že tieto informácie boli získané nezákonným spôsobom, a preto ich nemôžu používať v rámci svojej pôsobnosti, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

4. Súd ukladá žalovanému orgánu verejnej správy Kriminálnemu úradu finančnej Správy oznámiť bankám, od ktorých žiadal informácie o navrhovateľovi, že jeho žiadosti o poskytnutie informácií predstavovali nezákonný zásah orgánu verejnej správy s tým, že ak banka tieto informácie doposiaľ neposkytla (hoci i len v časti), tak ich nie je potrebné ďalej poskytnúť, a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

5. Súd ukladá žalovanému orgánu verejnej správy Kriminálnemu úradu finančnej správy sprístupniť každý spis týkajúci sa navrhovateľa, na základe ktorého žiada od bánk poskytnutie informácie navrhovateľovi, a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Súd zakazuje žalovanému orgánu verejnej správy Kriminálnemu úradu finančnej správy šíriť informácie, že navrhovateľ je podozrivý zo spáchania colného deliktu.“

8. Napadnutým uznesením najvyšší správny súd žalobu zamietol s odôvodnením, že sťažovateľkou formulovaný petit nemohol subsumovať pod „iný zásah“ orgánu verejnej správy. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) umožňuje podanie negatívnej (§ 252 ods. 1 SSP) a určovacej žaloby (§ 252 ods. 2 SSP). Určovacia zásahová žaloba je možná, keď zásah už skončil a počas jeho trvania nebolo možné podať negatívnu zásahovú žalobu. Z § 252 ods. 1 SSP vyplýva, že musí ísť o zásah trvajúci (prebiehajúci), ktorého následky trvajú, resp. pri ktorom hrozí jeho opakovanie. Medzi vykonaným zásahom musí existovať vecná a časová súvislosť, ktorej existenciu sťažovateľka podľa najvyššieho správneho súdu neosvedčila žiadnym spôsobom. Nemožnosť podania žaloby počas trvania iného zásahu je potrebné chápať ako objektívnu nemožnosť spočívajúcu v dĺžke a okolnostiach zásahu. Druhým predpokladom určovacej zásahovej žaloby je preukázanie, že rozhodnutie o jej vyhovení je dôležité pre náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu.

9. Žalobný návrh (petit) je naplnením zvláštnej požiadavky žaloby, z ktorej musí byť zrejmé, čoho sa žalobca domáha a čo tým sleduje. Žalobca je povinný jasne, stručne a presne vyjadriť, čo od súdu požaduje, a preto petit musí byť určitý. Žalobným návrhom žalobca presne formuluje svoje požiadavky proti žalovanému, a to takým spôsobom, aby v ňom súd mal jasne ohraničený predmet konania, za jeho rámec zásadne ísť nesmie. Význam presného a určeného označenia nároku v petite sa týka aj výkonu rozhodnutia vzhľadom na to, že je namieste, aby výkon plnenia zodpovedal tomu, čo žalobca zamýšľal v petite žaloby.

10. Podľa najvyššieho správneho súdu petit formulovaný sťažovateľkou nebol dostatočne konkrétny, jeho jednotlivé body boli formulované všeobecne, neurčito a nevykonateľne. Najvyšší správny súd konkrétne vytkol sťažovateľke, že ňou formulované čiastkové petity idú nad rámec skutkových a právnych okolností predmetu konania. Petitom 1 sťažovateľka žiada ochranu aj *pro futuro*, teda zjavne nad rámec prejednávanej veci, navrhovaný výrok 2 neobsahoval špecifikáciu

konkrétnych údajov, čím šiel nad rámec toho, čo tvorilo predmet konania, petit v bodoch 3 a 4 analogicky dopadal na informácie, ktoré neboli predmetom konania, resp. neobsahoval zreteľné spojenie s informáciami tvoriacimi predmet konania. Petit 5 dotýkajúci sa sprístupnenia „každého spisu“ rovnako mohol dopadať aj na sprístupnenie tzv. živých spisov, ktoré majú odlišný skutkový a právny základ ako prejednávaná vec. Petit 6 obsahujúci požiadavku zákazu „širit' informácie, že žalobca je podozrivý zo spáchania colného deliktu“, neobsahoval potrebnú špecifikáciu, ktorá by ho spojila so skutkovými a s právnymi okolnosťami tejto veci a mohol dopadať aj na situácie *pro futuro*.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Porušenie práva na spravodlivé súdne konanie odvádza sťažovateľka od prekvapivosti napadnutého uznesenia, ako aj od porušenia práva na prístup k súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý bol pôvodne na konanie príslušný, o veci meritórne konal, nariadil pojednávanie, vyžiadaval si od žalovaného administratívny spis. Po zriadení najvyššieho správneho súdu bola vec postúpená na tento súd, ktorý 27. júna 2023 vykonal pojednávanie, vypočul sťažovateľku a žalovaného. Konajúce súdy teda vykonávali dokazovanie smerujúce k meritórnemu prejednaniu žaloby, nič nenasvedčovalo zamietnutiu žaloby pre neurčitosť petitu. Vzhľadom na vykonávané úkony, ako aj celkovú dĺžku konania (viac ako 9 a pol roka) je napadnuté uznesenie prekvapivým rozhodnutím. Porušenie práva na prístup k súdu podľa sťažovateľky spočíva v rozpore odôvodnenia uznesenia s jeho výrokom, najvyšší správny súd vec odmietol pre procesné nedostatky, avšak spôsobom vlastným pre meritórne rozhodovanie. Tento postup najvyššieho správneho súdu je formalistický a ústavne neudržateľný. Najvyšší správny súd mal sťažovateľku poučiť o nutnosti úpravy žalobného petitu, žaloba bola podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý obsahoval poučovaciu povinnosť, preto v zmysle § 491 ods. 2 SSP nebolo možné aplikovať ustanovenia Správneho súdneho poriadku, ktoré by boli v neprospech sťažovateľky. V čase podania žaloby bolo možné podať iba negatívnu zásahovú žalobu, pričom sťažovateľka sama vtedy nemala k dispozícii údaje o tom, aké konanie sa proti nej vedie, resp. aké úkony žalovaný vykonával, čo spôsobilo neurčitosť, resp. všeobecnosť petitu. Sťažovateľka odôvodnila každý navrhovaný výrok jednotlivo, najvyšší správny súd len všeobecne konštatoval neurčitosť, resp. nevykonateľnosť petitu, sám neuviedol, ako by správne mal byť petit naformulovaný. Najvyšší správny súd mohol vyhovieť iba časti žalobného nároku a vo zvyšku žalobu zamietnuť, obdobne postupoval aj najvyšší súd vo veci sp. zn. 10Sžz/3/2013. Právny názor najvyššieho správneho súdu, že nemožno žalovanému zakázať šíriť informácie zo spáchania colného deliktu aj *pro futuro*, je svojvoľný a arbitrárny, pretože porušuje prezumpciu nevinu podľa čl. 48 ods. 1 charty s poukazom na stanovisko generálnej advokátky z 30. marca 2017 vo veci C-73/16.

12. Porušenie práva na súkromie a na ochranu osobných údajov sťažovateľka spája so zásahom žalovaného, ktorý je predmetom žaloby, spočívajúcim v podaní žiadostí o poskytnutie bankových informácií adresovaných všetkým bankovým inštitúciám na Slovensku aj v Českej republike. Ak orgán verejnej moci žiada bankové údaje o právnickej osobe, pričom právnická osoba v názve obsahuje meno fyzickej osoby, takýto zásah spadá do pôsobnosti práva Európskej únie, a to najmä čl. 7 a čl. 8 charty (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie Volker und Markus Schecke a Eifert, C-92/09 a C-93/09). V prípade sťažovateľky došlo k spracovaniu osobných údajov v rozpore so smernicou č. 95/46 a nebola dodržaná ani zásada proporcionality. Namietaný zásah sťažovateľka

označuje za tzv. fishing expeditions, čo môže predstavovať vyhľadávanie dokumentov nesúvisiacich s predmetom a účelom šetrenia, ako aj nedôvodne široké vymedzenie predmetu šetrenia (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 6 As 53/2021-40 z 2. februára 2022). Uvedené je aj porušením čl. 8 dohovoru, žalovaný vykonával šetrenie citlivých údajov zasahujúcich aj do advokátskeho tajomstva, pričom sťažovateľke vnútroštátna úprava neposkytuje dostatočnú ochranu pred týmto zásahom, z rovnakých dôvodov sťažovateľka namieta aj porušenie práva na ochranu osobných údajov pred neoprávneným zhromažďovaním a iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy s poukazom na nález sp. zn. I. ÚS 290/2015 zo 7. októbra 2015.

13. Sťažovateľka namieta aj porušenie práva na účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 47 charty a čl. 13 dohovoru v spojení s právom na súkromie, pretože najvyšší správny súd formalizovaným výkladom a neprimeranými požiadavkami na formuláciu petitu nezabezpečil sťažovateľke účinný prostriedok nápravy, podmienky kladené najvyšším správnym súdom boli pre sťažovateľku z objektívneho hľadiska nespĺniteľné.

III.

Vyjadrenie najvyššieho správneho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie najvyššieho správneho súdu:

14. Najvyšší správny súd k dôvodom ústavnej sťažnosti uviedol, že sa nevie vyjadriť k postupu najvyššieho súdu, ktorý bol do zriadenia najvyššieho správneho súdu príslušný na konanie a rozhodovanie o veci, avšak samotné vyžiadanie si administratívneho spisu nemôže zakladať legitímny predpoklad vecného prejednaní veci a už vôbec nie vyhovenia návrhu. Najvyšší správny súd nemal zákonnú povinnosť oboznamovať sťažovateľku s jeho predbežným právnym názorom na vec, rovnako tu neexistovala ani povinnosť súdu vyzvať sťažovateľku na odstránenie väd petitu. Pre prejednávanú vec bolo podstatné, že sťažovateľkou formulované petitity išli nad rámec zásahovej žaloby, keď sa nimi sťažovateľka domáhala bianco ochrany a bianco preventívnych opatrení, ktoré však vymedzila tak široko, že vo svojej podstate nepredstavovali ochranu pred reálnym (okamžitým) nezákonným zásahom a v súvislosti s ním. Záver najvyššieho správneho súdu o všeobecnosti, neurčitosti, resp. nevykonateľnosti petitu je potrebné interpretovať tak, že navrhované petitity sú také všeobecné, že idú nad rámec rozhodovania v skutkových okolnostiach tejto veci, čo je podporené aj formou rozhodnutia najvyššieho správneho súdu, ktorý žalobu neodmietol ani nezastavil konanie. Postup súdu v konaní ani dĺžka konania nemôžu zakladať legitímne očakávaní sťažovateľky, že jej vec bude meritórne rozhodnutá. Napadnuté uznesenie nespadá ani do skupiny tzv. prekvapivých rozhodnutí, ktorými sa chápu rozhodnutia, ktoré v obdobných skutkových okolnostiach sú rozhodované rozdielne, čo sťažovateľka ani netvrdí. Ani odopretie práva na prístup k súdu v tomto prípade neobstojí, pretože vo veci bolo nariadených viacero pojednávaní, z niektorých sa sťažovateľka ospravedlnila, pričom na poslednom pojednávaní jasne vyjadrila, že trvá na svojom návrhu, ako bol uplatnený v podanej žalobe. Žalobu podala sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu, nebol tu priestor na postup podľa § 43 OSP, pretože nešlo o nezrozumiteľné podanie. Ani z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžz/3/2013 nemožno vyvodit', že súd má možnosť upraviť petit vlastnou formuláciou. Namietané porušenie práva na ochranu súkromia nezabavuje sťažovateľku povinnosti svoj nárok uplatniť v súlade so zákonom. Nedostatky petitov formulovaných sťažovateľkou spočívajú v tom, že idú mimo rámca

ochrany proti konkrétnemu zásahu, v konkrétnej veci a za konkrétnych skutkových okolností. Sťažovateľkou namietané porušenie charty neobsahuje zdôvodnenie splnenia podmienok podľa čl. 51 ods. 1 charty. Najvyšší správny súd navrhol, aby ústavnej sťažnosti nebolo vyhovené.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky:

15. Zúčastnená osoba, teda žalovaný Kriminálny úrad finančnej správy, nevyužila svoje právo vyjadriť sa k podanej ústavnej sťažnosti.

16. Sťažovateľka v replike k vyjadreniu najvyššieho správneho súdu zotrvala na tvrdení, že ide o prekvapivé rozhodnutie a najvyšší správny súd neposkytol materiálnu ochranu jej práv. Sťažovateľka nemala možnosť reagovať na právny názor najvyššieho správneho súdu, keďže konanie bolo jednoinštančné. Sťažovateľka považuje za nesprávny názor, že navrhovaný petit bol všeobecný, neurčitý a nevykonateľný. To netvrdila ani protistrana (žalovaný), navyše sťažovateľka sa spoliehala na rozhodovaciu prax správneho kolégia najvyššieho súdu, na ktorú sa aj odvolávala. Najvyšší správny súd sa v rozhodnutí podrobne nevyjadril k všetkým petitom.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

17. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, so stanoviskami účastníkov konania a s pripojeným spisom dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, a preto pristúpil k posúdeniu veci samej.

18. Podanou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka namieta porušenie svojho práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 charty), práva na súkromie vrátane práva na ochranu osobných údajov (čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, čl. 7 a čl. 8 ods. 1, 2 a 3 charty), práva na ochranu osobných údajov pred neoprávneným zhromažďovaním a iným zneužívaním údajov o svojej osobe (čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy) v spojení s právom na účinný prostriedok nápravy (čl. 13 dohovoru a čl. 47 charty) a práva na prezumpciu nevinu (čl. 48 ods. 1 charty) napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu.

19. Podstata námietok sťažovateľky spočíva v nesúhlase so závermi napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu, ktorým bola jej žaloba na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy zamietnutá pre nezrozumiteľnosť, všeobecnosť, resp. nevykonateľnosť navrhovaných petitov. Vo veci už boli vykonávané úkony smerujúce k meritórnemu posúdeniu žaloby, a preto ak sa najvyšší správny súd domnieval, že žalobné návrhy sú neurčité, resp. nedostatočne konkrétne, mal sťažovateľku vyzvať na opravu podania alebo mal v rozhodnutí sám uviesť správnu formuláciu výroku. Sťažovateľka namieta aj zásah do svojho práva na súkromie, práva na ochranu osobných údajov v spojení s právom na účinný prostriedok nápravy v dôsledku zbierania citlivých informácií týkajúcich sa nielen bankového, ale aj advokátskeho tajomstva bez zákonného podkladu, namieta aj proporcionalitu zásahu a v súvislosti so šírením informácie, že je podozrivá z colného deliktu, namieta aj porušenie prezumpcie nevinu.

20. Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či sa najvyšší správny súd v napadnutom rozhodnutí vysporiadal so žalobnou žiadosťou sťažovateľky spôsobom, ktorý je konformný s požiadavkami

procesných záruk práva na spravodlivé súdne konanie, predovšetkým práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z toho dôvodu bolo potrebné, aby sa ústavný súd oboznámil s obsahom žaloby.

21. V jej úvodnej časti sťažovateľka opísala, že podľa jej názoru žalovaný zneužil inštitút daňovej kontroly, ktorú mal u nej vykonať príslušný daňový úrad na pokyn žalovaného, čo malo byť reakciou na exekučné konanie, ktoré bolo iniciované proti žalovanému. Proti tomuto zásahu sa sťažovateľka bránila správnu žalobou podanou na Krajskom súde v Bratislave. Ďalej mal žalovaný zaslať výzvy všetkým bankovým inštitúciám so sídlom v Slovenskej republike na predloženie informácií o bankových produktoch sťažovateľky, ako aj o finančných operáciách, ktoré na nich boli vykonané za obdobia rokov 2007 až 2009. Sťažovateľka namietala zákonnosť tohto zásahu so zreteľom na jeho proporcionalitu, podkladom na vykonanie uvedeného zásahu nemohol byť iba odkaz na príslušné zákonné ustanovenie, ale muselo tu existovať konkrétne podozrenie, inak ide o zneužitie právomoci štátneho orgánu. Sťažovateľka disponovala informáciou, že mala byť údajne podozrivá zo spáchania colného deliktu, avšak tvrdí, že nikdy nedoviezla žiadny tovar. Uvedený zásah vnímala ako pokračovanie zneužívania zákonných inštitútov (daňovej kontroly, výzvy na predloženie listín, žiadosti o poskytnutie informácií). Žiadané informácie tvorili predmet bankového tajomstva, ale aj advokátskeho tajomstva a spadali aj pod ochranu práva na súkromie. Na základe uvedeného sťažovateľka formulovala žalobné návrhy citované v bode 7 tohto nálezu.

22. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalovaný potvrdil zaslanie výziev bankovým inštitúciám, podľa jeho názoru šlo o realizáciu jeho zákonného oprávnenia. Uvedené výzvy sa nachádzali v súdnom spise, správny súd disponoval aj informáciami, ktoré jedna z oslovených bankových inštitúcií žalovanému poskytla. V tomto kontexte možno uviesť, že sťažovateľka namietala zásah spočívajúci v zaslaní výziev bankovým inštitúciám, ktorý bol identifikovateľný na základe priložených výziev. Ďalej namietala neprístupnosť spisu, ktorý o nej mal žalovaný viesť v súvislosti so žiadanými informáciami, a napokon namietala šírenie informácií žalovaným o jej osobe, že je podozrivá z colného deliktu.

23. Najvyšší správny súd v napadnutom uznesení uviedol, že zásah, ako ho sťažovateľka formulovala v petite, nemožno označiť za iný zásah orgánu verejnej správy. V tejto súvislosti poukázal na existenciu dvoch druhov žalôb, ktorými sa možno proti inému zásahu brániť, a to negatívnu zásahovú žalobu (§ 252 ods. 1 SSP) a určovaciu žalobu (§ 252 ods. 2 SSP), a na predpoklady ich uplatnenia. V ďalšej časti odôvodnenia sa najvyšší správny súd venuje jednotlivým žalobným petitom, ktoré sú podľa neho príliš široko formulované, idú nad rámec skutkových okolností prejednávanej veci a v navrhovanej podobe sú nevykonateľné, resp. sa vzťahujú na situácie *pro futuro* bez osvedčenia hrozby existencie opakovania zásahu.

24. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka podala žalobu 8. januára 2014, teda za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu. Konkrétne išlo o osobitnú správnu žalobu podľa § 250v ods. 1 OSP: „Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.“ V zmysle § 250v ods. 4 OSP: „Súd o takom návrhu rozhodne rozsudkom. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku rozsudku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a lehotu, v ktorej má orgán

verejnej správy túto povinnosť vykonať. Povinnosť spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom. Ustanovenie § 250u platí rovnako. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.“

25. Prijatím Správneho súdneho poriadku bol zachovaný pôvodný inštitút nezákonného zásahu orgánu verejnej moci, ale v rozšírenej a prepracovanej podobe, keď termín „nezákonný zásah“ bol nahradený termínom „iný zásah“, ktorý je legálne definovaný v § 3 ods. 1 písm. e) SSP ako „faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.“

26. Ustanovenie § 252 SSP znie:

„(1) Žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

(2) Žalobca sa môže žalobou domáhať aj určenia nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať žalobu podľa odseku 1 a rozhodnutie správneho súdu je dôležité na náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu.“

27. Ďalej podľa § 262 ods. 1 SSP: „Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby podľa § 252 ods. 1, uznesením zakáže žalovanému pokračovať v napadnutom inom zásahu, a ak je to možné, uloží mu povinnosť obnoviť stav pred zásahom. Vydaním tohto uznesenia sa súdne konanie nekončí a žalovaný je povinný správneho súdu v určenej lehote doručiť oznámenie o tom, že splnil zákaz pokračovať v inom zásahu a obnovil stav pred zásahom, ak mu takáto povinnosť bola uložená.“

28. Osobitný typ správnej žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy poskytuje ochranu dotknutým právam a právom chráneným záujmom žalobcu v podobe negatívnej zásahovej žaloby (§ 252 ods. 1 SSP) smerujúcej proti trvajúcim alebo potenciálne opakovaným zásahom. Zároveň sa v § 252 ods. 2 SSP zaviedla možnosť domáhať sa určenia nezákonnosti už skončeného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať negatívnu žalobu a zároveň rozhodnutie je dôležité pre náhradu škody, resp. ochranu iných práv žalobcu. To znamená, ako aj najvyšší správny súd uviedol, ak objektívne nebolo možné podať žalobu počas trvania zásahu alebo jeho následkov, resp. tu neexistuje objektívna hrozba opakovania, je na mieste podať žalobu určovaciu.

29. Zo skutkového stavu vymedzeného v žalobe je zrejmé, že sťažovateľka sa domáhala uloženia zákazu pokračovať v porušovaní svojich práv a obnovenia stavu pred vykonaným zásahom. Jej žaloba mala povahu zásahovej negatívnej žaloby prípustnej v čase jej podania podľa pôvodného § 250v OSP, ktorej podanie umožňuje aj aktuálne znenie § 252 ods. 1 SSP.

30. Z obsahu podanej žaloby je možné identifikovať, že podľa sťažovateľky mal zásah spočívať v: (i) neoprávnenom získavaní informácií, (ii) neoprávnenom nakladaní (uchovávaní a disponovaní) s informáciami o jej osobe, (iii) neoprávnenom nesprístupnení spisu, ktorý sa mal viesť o jej osobe, a (iv) neoprávnenom šírení informácie, že je podozrivou z colného deliktu. Išlo teda o štyri namietané nezákonné zásahy.

31. Vo vzťahu k prvému nezákonnému zásahu (neoprávnené získavanie informácií) sťažovateľka žiadala, aby súd zakázal žalovanému ďalej žiadať od bánk informácie o nej a v lehote troch dní tieto informácie zničiť.

32. Pre možnosť vyhovenia navrhovanému zákazu ďalej žiadať od bánk informácie o sťažovateľke (petit 1) sa podľa aktuálnej právnej úpravy vyžaduje, ako to uviedol všeobecne aj najvyšší správny súd v bode 56 napadnutého uznesenia, osvedčenie hrozby opakovania namietaného zásahu, čo podľa najvyššieho správneho súdu sťažovateľka nepreukázala, preto jej požiadavka na formulovanie zákazu *pro futuro* nebola riadne osvedčená a nebolo jej možné vyhovieť. Z obsahu spisu bolo pritom zrejmé, že žalovaný určité informácie reálne získal, čo môže naznačovať, že by už nemal dôvod opätovne žiadať ďalšie informácie a prípadné uloženie zákazu *pro futuro* by mohlo smerovať aj na možné získavanie informácií na odlišnom podklade, než aký namietala sťažovateľka.

33. Z pohľadu ústavného súdu, aj keď nedošlo k osvedčeniu hrozby opakovania zásahu, bola preukázaná existencia zásahu, ktorý síce už netrval, ale trvali jeho následky spočívajúce v uchovávaní a disponovaní so získanými informáciami. V tomto kontexte sťažovateľka mohla žiadať uloženie povinnosti spočívajúcej v zákaze uchovávať, resp. disponovať so získanými informáciami, čo ale z formulácie petitu 1 nebolo možné vyabstrahovať ani pri najväčšej miere materiálneho prístupu k ochrane označených práv. Petit 1 jasne smeroval na budúce konania, ktorých možné opakovanie nebolo osvedčené, pričom aj podľa odbornej literatúry jednou z podmienok konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa skoršej právnej úpravy bolo, že zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S. a kol. *Občiansky súdny poriadok II. diel. 2.* vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-406-3, s. 1097.). Ak teda sťažovateľka žiadala ochranu pred možným opakovaním zásahu, na nej spočívalo preukázanie hrozby jeho opakovania. V tejto časti preto možno akceptovať odôvodnenie uznesenia najvyššieho správneho súdu, ktorý udržateľným spôsobom zhodnotil nemožnosť vyhovieť sťažovateľkou formulovanému žalobnému návrhu 1.

34. K návrhu sťažovateľky zničiť neoprávnené získané informácie (petit 2) najvyšší správny súd uviedol, že neobsahoval špecifikáciu konkrétnych údajov, čím išiel nad rámec toho, čo tvorilo predmet konania. Je pravdou, že petit sťažovateľky obsahoval formuláciu „zničiť všetky informácie o navrhovateľovi získané od bánk“, čo indikuje, že žalovaný by napr. musel zničiť aj informácie, ktoré získal v súvislosti s inou činnosťou. Z pohľadu ústavného súdu ale požadované uloženie povinnosti zničiť informácie bolo potrebné posúdiť práve v intenciách skutkových tvrdení uvedených sťažovateľkou. Takýmto postupom by správny súd nešiel nad rámec petitu, ale v rámci širšie formulovanej žiadanej povinnosti by vyhodnotil oprávnenosť požadovaného návrhu vzhľadom na zistený skutkový stav. Je zrejmé, že spor medzi stranami spočíval najmä v posúdení zákonnosti podkladu získavania informácií, a nie v tom, o aké informácie išlo.

35. Ďalej možno uviesť, že uloženie povinnosti zničiť nezákonne získané informácie konzumuje samotný zákaz pokračovať v namietanom zásahu spočívajúcom v uchovávaní získaných informácií. Ak totiž súd uloží povinnosť zničiť nezákonne získané informácie, je nadbytočné, aby samostatne formuloval aj zákaz uchovávať ich, zničenie je finálnym riešením, ktoré zároveň ďalej neumožňuje pokračovať v zásahu spočívajúcom v neoprávnenom uchovávaní informácií a zároveň sleduje aj obnovenie pôvodného stavu pred zásahom.

36. Ďalší výrok navrhovaného petitu (3) súvisí so zásahom spočívajúcim v neoprávnenom disponovaní s informáciami o sťažovateľke. Podľa najvyššieho správneho súdu tento návrh dopadá na informácie, ktoré neboli predmetom konania, resp. neobsahoval zreteľné spojenie s informáciami tvoriacimi predmet konania. Aj toto posúdenie je podľa ústavného súdu príliš formalistické. Podľa obsahu žaloby, ako aj samotného súdneho spisu bolo zrejmé, o aké informácie ide. Tento petit smeruje na uloženie povinnosti oznámiť „*všetkým subjektom, ktorým poskytol informácie získané od bánk o sťažovateľke, že tieto informácie boli získané nezákonným spôsobom, a preto ich nemôžu používať v rámci svojej pôsobnosti*“. Ak sa tento petit týka neoprávneného disponovania s informáciami, bolo potrebné preukázať, že došlo k neoprávnenému šíreniu informácií iným subjektom a úlohou najvyššieho správneho súdu bolo zhodnotiť opodstatnenosť tejto časti návrhu.

37. Petitom 4 sťažovateľka žiadala uložiť žalovanému povinnosť oznámiť dotknutým bankám, že ním požadované informácie na základe žiadostí z konkrétnych dátumov predstavovali nezákonný zásah a tejto požiadavke už banky nemusia vyhovieť. Najvyšší správny súd aj tento návrh posúdil ako dopadajúci na informácie, ktoré neboli predmetom konania, resp. neobsahoval zreteľné spojenie s informáciami tvoriacimi predmet konania. S ohľadom na obsah podanej žaloby bolo aj pri tomto návrhu zrejmé, že sa týkal informácií (reálne) získaných na podklade konkrétnych žiadostí žalovanej, pričom podľa obsahu spisu aj najvyšší správny súd mal tieto informácie k dispozícii a mohol ich dostatočne identifikovať.

38. V súvislosti s navrhovanými žalobnými petiti 2 a 4 považuje ústavný súd za podstatné, že sťažovateľka jasne formulovala obsah a rozsah povinností, ktoré žiadala uložiť žalovanému (povinnosť zničiť nezákonne získané informácie, resp. povinnosť oznámiť nezákonnosť ich získania dotknutým subjektom). Návrhy zjavne súvisia s požadovanou súdnou ochranou pred nezákonným zásahom, ktorý spočíval v tvrdenom nezákonnom získaní, disponovaní a uchovávaní informácií o sťažovateľke majúcich povahu bankového tajomstva. Ústavný súd sa nestotožňuje so záverom najvyššieho správneho súdu o širokej formulácii, resp. všeobecnosti týchto petítov za situácie, keď z obsahu spisu museli byť zrejmé skutkové okolnosti veci, teda aké informácie žalovaný žiadal a ktoré informácie na základe svojich žiadostí získal. Ústavný súd zároveň nemôže akceptovať názor najvyššieho správneho súdu, že konanie žalovaného opísané v návrhu nemožno podradiť pod tzv. iný zásah.

39. V petite 5 sťažovateľka požadovala sprístupniť každý spis týkajúci sa svojej osoby vedený žalovaným. Najvyšší správny súd primárne vyhodnotil tento petit ako nekonkrétny vo vzťahu k predmetu konania, pretože sťažovateľka žiadala sprístupnenie každého spisu, na základe ktorého žalovaný žiadal informácie od bánk, pričom táto požiadavka sa môže dotýkať aj napr. živých spisov, ktorých právny a skutkový základ môže byť odlišný od skutkových okolností danej veci. Sťažovateľka mala podľa súdu konkretizovať aspoň druhovo, o aký spis ide, z dôvodu, že právny režim ich sprístupnenia je rozdielny.

40. V tomto kontexte nemožno opomenúť sťažovateľkou namietaný informačný deficit pri podávaní žaloby, keďže nemala presnú predstavu o vedených spisoch. V tejto súvislosti žalovaný odmietol, že by o sťažovateľke viedol akýkoľvek druh konania, naznačil, že jeho činnosť má operatívno-preventívny charakter a nachádza sa vo fáze, ktorá sa nezverejňuje, k čomu ale najvyšší správny súd nezaujal žiadne stanovisko, iba zhodnotil, že petit formulovaný sťažovateľkou bol nekonkrétny a bez súvisu s prejednávanou vecou. Tým z pohľadu ústavného súdu neprimerane zúžil

predmet konania iba na izolované vnímanie petitu bez kontextu s prejednávanej vecou a konkrétnymi skutkovými okolnosťami uvádzanými sťažovateľkou aj žalovaným.

41. Uvedenému nasvedčuje aj priebeh pojednávania 19. novembra 2014, kde na otázku súdu sťažovateľka uviedla: „*Pokiaľ vo svojom návrhu zmieňujem spis, mám na mysli spis, ktorý nutne musel byť založený u odporcu, keď sa obracal so žiadosťami na bankové domy, ktorými žiadal údaje o mne.*“, na čo najvyšší súd (ako vtedy príslušný súd) vyzval žalovaného na predloženie spisu vedeného v súvislosti so „*Žiadosťami o spoluprácu*“ adresovanými bankovým inštitúciám v priebehu rokov 2013 a 2014, na ktoré žalovaný vôbec nereagoval. Vo vyjadrení z 5. februára 2014 žalovaný odmietal, že o sťažovateľke viedol akýkoľvek spisový materiál, aktivity vyvíjané smerom k sťažovateľke mali operatívno-pátraciu povahu.

42. Podľa ústavného súdu existoval priestor na vecné prejednanie tejto časti žalobného návrhu sťažovateľky, ktorý bol na dopyt vtedy konajúceho najvyššieho súdu doplnený na pojednávaní. Záver najvyššieho správneho súdu o nekonkrétnosti tohto žalobného petitu a o absencii súvislosti s prejednávanej vecou nie je v súlade s tým, čo v konaní špecifikovala sťažovateľka a čo k tomu uviedol žalovaný. Takto formulovaný petit možno podradiť pod tzv. iný zásah spočívajúci v porušení práva na oboznámenie sa s informáciami zhromaždenými o sťažovateľke. Uloženie zákazu pokračovať v nesprístupnení je vlastne vyjadrením povinnosti sprístupnenia spisového materiálu.

43. Navrhovaný petit 6 sa týkal uloženia zákazu šíriť o sťažovateľke, že je podozrivá z colného deliktu a bol založený na údajnej informácii poskytnutej pracovníkom žalovaného tretej osobe (novinárovi) o osobe sťažovateľky. Vyhovenie tejto požiadavke by podľa najvyššieho správneho súdu znamenalo zákaz šíriť informácie o sťažovateľke napr. aj *pro futuro*, ktorých podklad by nemal súvis so skutkovým a s právnym základom prejednávanej veci. Požiadavka zákazu ďalej šíriť informácie o postavení sťažovateľky ako podozrivej z colného deliktu má povahu zákazu zásahu spočívajúceho v hrozbe opakovania. Zo strany najvyššieho správneho súdu bolo namieste vyžadovať osvedčenie hrozby opakovania zásahu, namiesto toho najvyšší správny súd v rozhodnutí opäť všeobecne konštatoval absenciu súvisu so skutkovým a s právnym základom prejednávanej veci, a to bez konkrétnej špecifikácie. Záver najvyššieho správneho súdu o chýbajúcom súvisu so skutkovým a s právnym základom veci považuje ústavný súd za nedostatočne odôvodnený. Najvyšší správny súd vyhodnotil petit 6 všeobecne, bez zohľadnenia konkrétnych skutkových okolností prejednávanej veci a skutkového základu nároku, teda či došlo k zásahu, či zásah vykonal žalovaný orgán verejnej správy a či tu objektívne existuje riziko opakovania tohto zásahu.

44. V súhrne možno uzavrieť, že najvyšší správny súd v napadnutom rozhodnutí rezignoval na materiálny prístup k ochrane práv sťažovateľky a, naopak, pristúpil k posúdeniu jej žalobných návrhov formalisticky. Aj keď sa samostatne vysporiadal s každou časťou navrhovaného petitu, jeho závery sú všeobecné, opakujúce sa a bez zreteľa na konkrétne okolnosti veci. Sťažovateľka nedostala v odôvodnení rozhodnutia adekvátnu odpoveď na podstatné námietky tvoriace skutkový základ jej žaloby. Najvyšší správny súd nezohľadnil skutkové zistenia, ktoré mu mali byť známe z obsahu spisu, ani závažnosť a citlivosť informácií, ktoré o sťažovateľke žalovaný preukázateľne získal, čo nekorešponduje s procesnými zárukami spravodlivého súdneho konania ako súčasť práva na spravodlivý proces.

45. Tento záver neznamená, že žaloba je oprávnená, resp. dôvodná. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces nie je aj právo na úspech vo veci, avšak jeho komponentom je právo na takú kvalitu

odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktoré výstižne a konkrétnym spôsobom s dôrazom na konkrétne skutkové a právne okolnosti veci vysvetlí úvahy a myšlienkové postupy súdu vedúce k určitému spôsobu rozhodnutia o uplatnenom nároku.

46. V kontexte vyhodnotenia otázky, do akej miery je správny súd viazaný petitom žaloby, si ústavný súd na jednej strane uvedomuje, že ide o konanie v správnom súdnictve s povinným právnym zastúpením, čo kladie zvýšené nároky na formuláciu správnej žaloby aj jej petitu. Na strane druhej je potrebné zohľadniť, že sťažovateľka v čase podania žaloby nemala a nemohla mať všetky detailné informácie o ňou vyčítanom postupe žalovaného a v tejto súvislosti trpela informačným deficitom. Obligatórnou náležitosťou správnej žaloby je podľa § 182 ods. 1 písm. h) SSP (pôvodne aj podľa § 249 ods. 2 OSP) uvedenie konečného návrhu, resp. návrhu výroku rozhodnutia (žalobný návrh), čo sťažovateľka formálne splnila. Žalobcom predložený návrh výroku rozhodnutia nezabavuje správny súd jeho úlohy postupovať pri prejednaní žaloby materiálne s ohľadom na obsah žaloby ako celku, nielen s izolovaným vnímaním žalobného petitu. Formulačná úprava petitu súdom je možná a z pohľadu vykonateľnosti výroku súdneho rozhodnutia aj potrebná, nejde o dotváranie či nahrádzanie žalobného petitu nad jeho rámec, ale, naopak, o jeho precizovanie odvoditeľné z obsahu žaloby, zisteného skutkového stavu a procesných úkonov účastníkov konania. Najvyšší správny súd mal zohľadniť aj svoju procesnú rolu v tomto konaní, keď konal ako jediný súd bez možnosti napadnúť jeho rozhodnutie opravnými prostriedkami správneho súdnictva.

47. Sťažovateľka namietala potrebu zohľadniť zmenu právnej úpravy, ktorá jej nesmie byť na ujmu. Ústavný súd dodáva, že v zmysle pôvodnej právnej úpravy (§ 250v OSP) sa žalobca mohol domáhať tzv. negatívnou zásahovou žalobou ochrany iba pred zásahom, ktorého dôsledky trvajú alebo je tu hrozba jeho opakovania, a to uložením zákazu pokračovať v žalovanom inom zásahu a v prípade možnosti obnovením stavu pred zásahom. Prijatie Správneho súdneho poriadku prinieslo rozšírenie ochrany práv žalobcov pred iným zásahom orgánu verejnej správy. Popri obsahovo obdobnej negatívnej žalobe (§ 252 ods. 1 SSP) umožňujúcej domáhať sa uloženia povinnosti spočívajúcej v zákaze pokračovať a obnovenia stavu pribudla možnosť podať podľa § 252 ods. 2 SSP tzv. určovaciu žalobu, ktorej výsledok je potrebný pre ďalšie uplatňovanie náhrady škody, resp. ochranu práv žalobcu. Podanie zásahovej negatívnej žaloby ostalo zachované, odlišné sú len následky v prípade vyhovieť žalobe spočívajúce v tom, že konanie nekončí, ale prechádza do následnej fázy, v ktorej správny súd sleduje a vynucuje splnenie ním uložených povinností zo strany žalovaného.

48. V tomto kontexte ústavný súd nepovažuje za dôvodnú námietku sťažovateľky, že najvyšší správny súd aplikoval ustanovenia Správneho súdneho poriadku v jej neprospech a neprihliadal na to, že žaloba bola podaná za účinnosti predchádzajúceho procesného kódexu.

49. Nesprávny je názor sťažovateľky, že ju mal najvyšší správny súd vyzvať na odstránenie väd žaloby. Dôvodom nevyhovieť žalobe nebola jej nejasná formulácia, ale to, že podľa najvyššieho správneho súdu požadovaným žalobným nárokom nebolo možné vyhovieť na podklade uvádzaných skutkových okolností, primárne z dôvodu, že sťažovateľka žiadala ochranu *pro futuro* bez osvedčenia hrozby opakovania zásahu, resp. pre príliš široko formulované žalobné návrhy presahujúce jej skutkové tvrdenia, čo ústavný súd vyhodnotil vo vzťahu ku každému žalobnému návrhu individuálne.

50. Napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu nedovoleným spôsobom zasiahlo, a tým porušilo základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo

na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok 1) tým, že sa najvyšší správny súd nedostatočne zaoberal jej žalobnými návrhmi označenými ako petit 2 až petit 6 a namiesto materiálneho a individuálneho posúdenia paušálne konštatoval ich neurčitost', všeobecnost', resp. nejasnost', chýbajúci súvis medzi skutkovými tvrdeniami a žalobnými návrhmi, resp. neosvedčenie hrozby opakovania zásahu, a to bez toho, aby zohľadnil obsah podanej žaloby, ako aj skutkové zistenia, ktoré vyšli najavo počas konania. Ústavný súd preto napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúceho § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil a vec vrátil najvyššiemu správne mu súdu na ďalšie konanie (výrok 2).

51. K otázke aplikovateľnosti charty ústavný súd uvádza, že je podmienená aplikáciou práva Európskej únie (porov. III. ÚS 141/2011, IV. ÚS 398/2013, IV. ÚS 596/2023). V tomto prípade možno konštatovať viacero prienikov s právom Európskej únie, a to jednak z pohľadu ochrany osobných údajov, čo je oblasť regulovaná nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), resp. v čase uskutočnenia tvrdeného zásahu smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003. Ďalej je to aj oblasť týkajúca sa colných pravidiel, colný zákon obsahuje implementáciu viacerých nariadení Európskej únie [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672 z 23. októbra 2018, nariadenie Rady (ES) č. 1186/2009 zo 16. novembra 2009], keďže sťažovateľka tvrdila, že o nej žalovaný šíril informácie, že je podozrivá z colného deliktu. Okrem toho žalovaný vykonáva svoju pôsobnosť nielen v oblasti colného dohľadu, ale aj v oblasti odhaľovania trestných činov spáchaných v súvislosti s porušením daňových predpisov v oblasti dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní alebo colných predpisov, čo sú oblasti, kde je prienik s právom Európskej únie rovnako zrejмый, a preto došlo aj k porušeniu čl. 47 charty (výrok 1).

52. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

53. Po vrátení veci bude úlohou najvyššieho správneho súdu opätovne sa zaoberať žalobnými petitmi 2 až 6 v kontexte záverov ústavného súdu vyslovených v tomto náleze. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že informácie, ktoré boli získané žalovaným, sú, ako uvádza sťažovateľka, chránené nielen bankovým tajomstvom, ale aj advokátskym tajomstvom, v tomto kontexte sú ohrozené nielen práva sťažovateľky, ale aj jej klientov. Zo spisového materiálu vyplynulo, ako už bolo konštatované, že podstata sporu medzi sťažovateľkou a žalovaným nespočívala v tom, aké informácie a na akom podklade o nej žalovaný získal, ale v posúdení legality, legitimacy a proporcionality namietaného zásahu.

IV.1. K namietanému porušeniu práva na súkromie vrátane práva na ochranu osobných údajov, práva na ochranu osobných údajov pred neoprávneným zhromažďovaním a iným

zneužívaním údajov o svojej osobe v spojení s právom na účinný prostriedok nápravy a práva na prezumpciu nevinu napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

54. V súvislosti so žalobným návrhom 1 sa ústavný súd stotožnil a argumentáciou najvyššieho správneho súdu o nemožnosti mu vyhovieť formulovaným žalobným návrhom pre absenciu vecného súvisu s prejednávanou vecou, resp. neosvedčenia hrozby opakovania zásahu. V tejto časti teda sťažovateľka nesprávne zvolenou formuláciou petitu žaloby sama spôsobila, že sa touto časťou jej návrhu najvyšší správny súd nemohol vecne zaoberať, preto nemožno ani akceptovať prípadné porušenie už označených základných práv v dôsledku vydania napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu v uvedenej časti.

55. V časti žalobných návrhov 2 až 6, ktoré neboli predmetom vecného posúdenia zo strany najvyššieho správneho súdu, nevykonal vecný prieskum opodstatnenosti porušenia označených práv ani ústavný súd, aplikujúc princíp subsidiarity. Po zrušení a vrátení veci najvyššiemu správneému súdu bude jeho úlohou, aby sa s uvedenou časťou žalobného návrhu sťažovateľky vysporiadal, preto prípadné vyslovenie porušenia označených práv by bolo predčasným. Vzhľadom na uvedené ústavný súd namietanému porušeniu práva na súkromie vrátane práva na ochranu osobných údajov podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, čl. 7 a čl. 8 ods. 1, 2 a 3 charty, práva na ochranu osobných údajov pred neoprávneným zhromažďovaním a iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy v spojení s právom na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a čl. 47 charty a práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 48 ods. 1 charty napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu nevyhoveli (výrok 4).

V.

Trovy konania

56. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 959,24 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti a replika k vyjadreniu najvyššieho správneho súdu) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2023 v sume 208,67 eur a za rok 2024 v sume 343,25 eur a tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2023 v sume 12,52 eur a za rok 2024 v sume 13,73 eur. Právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto sa odmena zvýšila o príslušnú sadzbu tejto dane.

57. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší správny súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (výrok 3).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2024

Libor Duľa
predseda senátu